

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงเทพมหานคร

INTERNATIONAL CUSTOMS
INFORMATION & INTELLIGENCE
SHARING

ความร่วมมือเพื่อป้องกันและ
ปราบปรามการกระทำความผิด
ทางศุลกากรระหว่างประเทศ

Success Stories: กรณีความสำเร็จจาก
การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างศุลกากรไทย
และศุลกากรในยุโรป

© Cottonbro Studio, Pexels

สวัสดิ์ค๊ะ ท่านผู้อ่าน

พนักงานศุลกากรมีบทบาทหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนย้ายสินค้าระหว่างประเทศ จัดเก็บอากรขาเข้า-ขาออก และควบคุมระเบียบด้านการนำเข้า-ส่งออกที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) อนุสัญญา CITES บัญชีสินค้าห้ามนำเข้า-ส่งออก เป็นต้น แต่ยังมีปริมาณทางการค้ามากขึ้นเพียงใด ก็ยังมีช่องโหว่ให้มีการหลีกเลี่ยงและการฝ่าฝืนข้อกำหนดต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งการกระทำผิดเหล่านี้สามารถสร้างความเสียหายทั้งทางรายได้และความมั่นคงของประเทศ ศุลกากรจึงต้องมีภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามด้วยเช่นกัน

เนื่องด้วยการกระทำผิดทางศุลกากรมักเกิดขึ้นในระดับระหว่างประเทศ จึงเกิดความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามระหว่างหน่วยงานศุลกากรประเทศต่าง ๆ และหน่วยงานระหว่างประเทศต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการข่าว การแลกเปลี่ยนเอกสารสำคัญเพื่อการสอบสวนและการดำเนินคดี และการแบ่งปันทักษะด้านการป้องกันและปราบปราม ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวระหว่างกรมศุลกากรไทย หน่วยงานในสหภาพยุโรป (European Union: EU) และหน่วยงานศุลกากรของประเทศในทวีปยุโรปเกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ในฐานะสำนักงานศุลกากรในต่างประเทศ ได้ช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงานเสมอมา

ในการนี้ จดหมายข่าว CPMU News ฉบับเดือนมีนาคม 2566 ขอนำเสนอความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางศุลกากรระหว่างประเทศ กรณีความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้แก่ กรณีการลักลอบนำเข้าจักรยานถิ่นกำเนิดจากประเทศจีนผ่านประเทศไทย กรณีการลักลอบสินค้าประเภททุเรียนไปยังสหภาพยุโรป และกรณีการลักลอบนำเข้าลูกปลาไหลยุโรปมายังประเทศไทย เพื่อให้ท่านผู้อ่านมีความเข้าใจบทบาทในด้านนี้ของศุลกากรอย่างเป็นรูปธรรม

บราลี รัตนปิณฑะ

CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวนันท์นภัส สีนจนาบุรุษย์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขาอนุการเอก (ฝ่ายศุลกากร)

กองบรรณาธิการ

นายกรวีร์ ทองอินท์
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สารบัญ

02

รายงานความเคลื่อนไหว

01

บทความประจำเดือน

ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากรระหว่างประเทศ	1
Success Story: กรณีการลักลอบนำเข้าจักรยานที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศจีนผ่านประเทศไทย	7
Success Story: กรณีการลักลอบนำเข้าสินค้าประเภททุเรียนมายังประเทศในสหภาพยุโรป	10
Success Story: การประสานข้อมูลการจับกุมลูกปลาไหลยุโรป (European Eel)	14
บทวิเคราะห์การพัฒนาเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากร	18

กระแสการลักลอบขนย้ายโคเคนแบบของเหลวเพิ่มสูงในไอร์แลนด์และสหราชอาณาจักร	22
ศุลกากรเบลเยียมสร้างความร่วมมือศุลกากรเนเธอร์แลนด์ในการตรวจยึดยาเสพติด	23
เลขาธิการ WCO แสดงวิสัยทัศน์ครบรอบ 40 ปี Enforcement Committee	25
สำนักงานอัยการยุโรป (EPPO) ร่วมมือศุลกากรเบลเยียมจับกุมขบวนการเลี่ยงภาษี VAT จากจีน	27

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมทีมประเทศไทยประจำสหราชอาณาจักร ครั้งที่ 1/2566	28
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงเบิร์น ครั้งที่ 2/2566	29
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) พบปะหารือทวิภาคีกับผู้แทนศุลกากรจีนประจำสหภาพยุโรป	30
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงออสโล ครั้งที่ 1/2566	31
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) เข้าเยี่ยมคารวะรองเลขาธิการ WCO	32
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงวอชิงตัน ครั้งที่ 1/2566	33
การประชุมระหว่างผู้เชี่ยวชาญไทยกับสหภาพยุโรป เรื่อง Carbon pricing และ CBAM	34

ความร่วมมือด้านการข่าวระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางศุลกากร

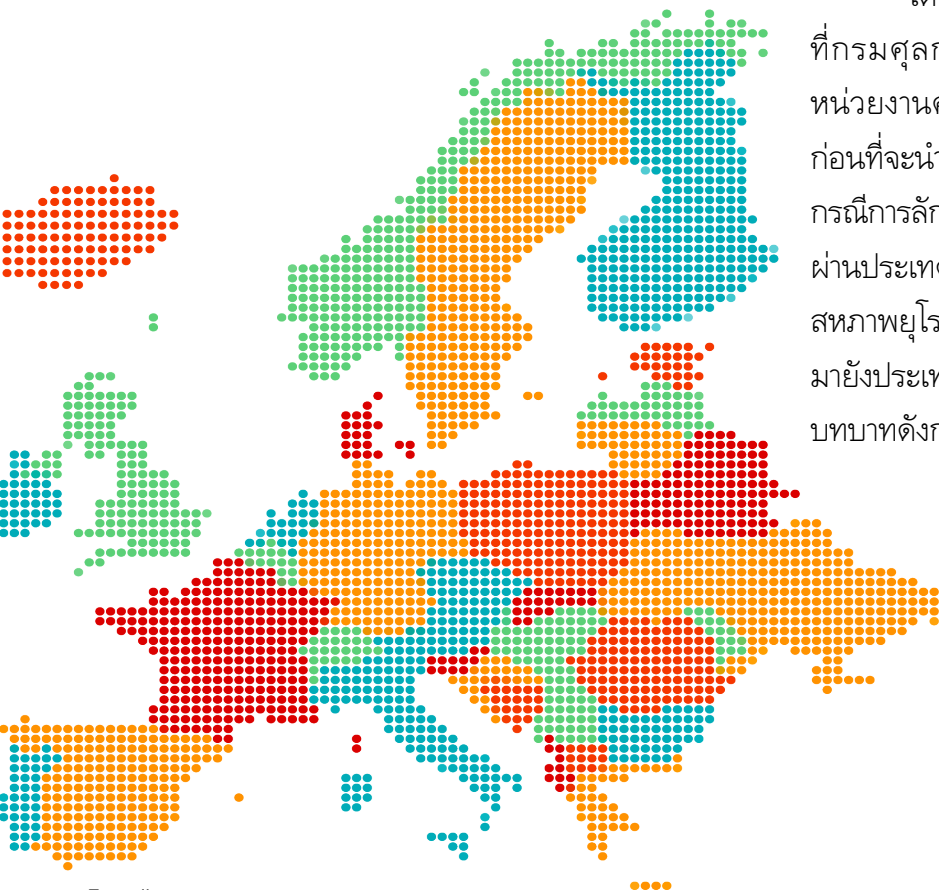
การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในระบบการค้าระหว่างประเทศเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญของพนักงานศุลกากร ด้วยความซับซ้อนของห่วงโซ่อุปทานโลกที่มักมีช่องโหว่ให้เกิดการลักลอบขนย้ายสินค้าผิดกฎหมาย หรือการกระทำความผิดในทางศุลกากรรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสำแดงเท็จ การเลี่ยงภาษี การสวมสิทธิ โดยการกระทำความผิดเหล่านี้ต้องใช้ความร่วมมือทางศุลกากรระดับระหว่างประเทศในการสกัดกั้นและการสืบสวนเพื่อการดำเนินคดี หน่วยงานศุลกากรของประเทศต่าง ๆ องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) และหน่วยงานระหว่างประเทศอื่น ๆ จึงได้ส่งเสริมความร่วมมือด้านการข่าวและความร่วมมือในการปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากรเสมอมา โดยมีความสำเร็จในการจับกุมมาแล้วหลายกรณี

หนึ่งในความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นบ่อยและเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดครั้งใหญ่ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในสหภาพยุโรป (European Union: EU) และประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (ASEAN) เนื่องจากอาเซียนเป็นกลุ่มประเทศคู่ค้าขนาดใหญ่อันดับ 3 ของ EU รองลงมาจากสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ครอบคลุมการนำเข้าและส่งออกสินค้าสำคัญ อาทิ ชิ้นส่วนเครื่องจักรและเครื่องยนต์ สินค้าการเกษตร เคมีภัณฑ์ และวัสดุสิ่งทอ ซึ่งคิดเป็นมูลค่ามากกว่า 215 พันล้านยูโรต่อปี กลุ่มผู้กระทำความผิดก็ได้อาศัยกิจกรรมทางการค้าที่หนาแน่นนี้ เป็นช่องทางในการกระทำความผิดหลายรูปแบบ

ทั้งนี้ ประเทศไทยมีมูลค่าการค้ากับ EU มากกว่า 29 พันล้านยูโรต่อปี และ EU ถือเป็นตลาดการส่งออกที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของไทย ซึ่งนอกจากจะมีการส่งออกสินค้าของไทยเองแล้ว ไทยยังเป็นหนึ่งในศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และมีการจัดตั้งเขตปลอดอากร (Free Zone) เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ จากทั้งผู้ประกอบการไทยและต่างชาติมากกว่า 129 แห่ง อนึ่ง ปริมาณทางการค้าและมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าเหล่านี้ถือเป็นความท้าทายสำหรับพนักงานศุลกากรในการตรวจสอบสินค้าและการปฏิบัติตามพิธีการศุลกากร ส่งผลให้มีการกระทำความผิดทางศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับไทยและ EU หลายครั้ง

ในการนี้ กรมศุลกากรไทยมีความพยายามพัฒนาศักยภาพการปราบปรามกลุ่มผู้กระทำความผิดมาโดยตลอด โดยได้ส่งเสริมความร่วมมือในการสอบสวนและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการข่าวกับหน่วยงานศุลกากรของประเทศในภูมิภาคยุโรป ผ่านการลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางศุลกากร และการให้ความร่วมมือทาง การสอบสวนกับสำนักงานต่อต้านการฉ้อฉลแห่งสหภาพยุโรป (European Anti-Fraud Office: OLAF) ซึ่งในหลายกรณี สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้เป็นผู้ประสานระหว่างหน่วยงานต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรมศุลกากรด้วยจดหมายข่าว CPMU News ฉบับนี้ จึงขอแนะนำกรณีความสำเร็จของการร่วมมือด้านการปราบปรามทางศุลกากรระหว่างไทยและหน่วยงานเหล่านี้ เพื่อให้ท่านผู้อ่านมีความเข้าใจบทบาทในการประสานความร่วมมือด้านการสืบสวนและปราบปรามทางศุลกากรอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

โดยขอแนะนำความร่วมมือและกรอบความตกลงที่กรมศุลกากรมีกับหน่วยงานระหว่างประเทศ และหน่วยงานศุลกากรของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคยุโรป ก่อนที่จะนำเสนอกรณีความสำเร็จของความร่วมมือ ได้แก่ กรณีการลักลอบนำเข้าจักรยานที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศจีนผ่านประเทศไทย กรณีการลักลอบสินค้าประเภทบุหรี่มายังสหภาพยุโรป และกรณีการลักลอบนำเข้าลูกปลาไหลยุโรปมายังประเทศไทย และสรุปด้วยบทวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาบทบาทดังกล่าวของศุลกากร

กรอบความร่วมมือกับสำนักงานต่อต้าน การฉ้อฉลแห่งสหภาพยุโรป (OLAF)

สำนักงานต่อต้านการฉ้อฉลแห่งสหภาพยุโรป (European Anti-Fraud Office: OLAF) มีหน้าที่หลักในการตรวจสอบการทุจริตในการใช้งบประมาณของ EU การหลบเลี่ยงภาษีซึ่งควรจะเป็นรายได้ของ EU และการประพฤติมิชอบอื่น ๆ ของสถาบันในสังกัด EU โดยสามารถดำเนินการสอบสวนได้อย่างเป็นอิสระและมีส่วนสำคัญในการร่างนโยบายในด้านการต่อต้านการฉ้อฉลของ EU

OLAF มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนคดีการทุจริตและการฉ้อฉลที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ทางการเงินของ EU โดยมักเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายสำคัญ อาทิ เงินทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้าง (Structural Funds) งบประมาณของนโยบายด้านการเกษตรและการพัฒนาชนบท และเงินทุนช่วยเหลือภายนอกอื่น ๆ (External Aid) นอกจากนี้ยังสืบสวนเกี่ยวกับรายได้ของ EU โดยเฉพาะรายได้จากอากรศุลกากร และการสืบสวนเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบขั้นร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ EU

ในการสืบสวนแต่ละครั้ง เจ้าหน้าที่ OLAF สามารถร้องขอข้อมูลได้จากหลายแหล่งตั้งแต่หน่วยงานกลางของ EU หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศสมาชิก EU ไปจนถึงหน่วยงานจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก EU โดยแบ่งประเภทการสอบสวนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- **การสอบสวนภายใน (Internal Investigations)** เป็นการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อฉลภายในสถาบันกลางของ EU เท่านั้น
- **การสอบสวนภายนอก (External Investigations)** เป็นการสอบสวนการฉ้อฉลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนิติบุคคล ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของสถาบันกลางของ EU เช่น หน่วยในระดับประเทศของประเทศสมาชิก EU ผู้ประกอบการในประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก EU
- **การประสานงานทางคดีความ (Coordination Cases)** คือการสนับสนุนการสอบสวนคดีความที่ดำเนินการหลักโดยหน่วยงานในระดับชาติและหน่วยงาน EU อื่น ๆ เพื่อช่วยเสริมประสิทธิภาพในการสอบสวนและการดำเนินคดี

© Julien Warnand, EPA

ภายหลังการสอบสวน OLAF ไม่มีอำนาจในการดำเนินคดีโดยตรง มีแต่เพียงอำนาจในการส่งคำแนะนำ (Recommended Action) ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีด้วยตนเองต่อไป ซึ่งคำแนะนำดังกล่าวอาจเป็นคำแนะนำให้เปิดการสอบสวนคดีอาญา การดำเนินการเรียกเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าเสียหายย้อนหลัง และมาตรการลงโทษอื่น ๆ แต่ OLAF สามารถติดตามว่าคำแนะนำเหล่านี้ได้รับการดำเนินการอย่างเหมาะสมหรือไม่ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ OLAF สามารถร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยได้ ตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement: TFA) ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 (2017) ที่ทั้งไทยและ EU ได้เข้าเป็นภาคี โดยมีเนื้อความที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางศุลกากรในมาตรา 12 ใจความว่า “สมาชิกภาคีสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลการนำเข้า/ส่งออก ในกรณีที่มีเหตุควรให้สงสัยความถูกต้องครบถ้วนของการนำเข้า/ส่งออกนั้น” ด้วยเหตุนี้ OLAF จึงมีการร้องขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกจากไทยมายัง EU ที่เข้าชายฝั่งมาแล้วหลายกรณี ซึ่งกรมศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุนการสอบสวนของ OLAF เป็นอย่างดีเสมอมา

กรอบความร่วมมือทวิภาคี

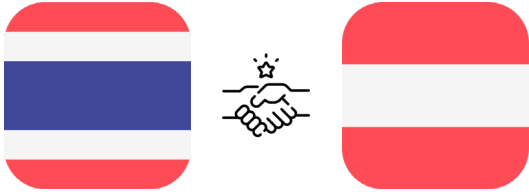
นอกจากความร่วมมือทางศุลกากรกับหน่วยงานพหุภาคีอย่าง OLAF แล้ว สนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร อาทิ มาตรา 12 ของ TFA ภาคผนวกทั่วไปของอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) และ WCO SAFE Framework of Standards (FoS) ยังเปิดโอกาสและส่งเสริมให้หน่วยงานศุลกากรของประเทศต่าง ๆ พัฒนาการความร่วมมือในระดับทวิภาคี เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการควบคุมทางศุลกากรเฉพาะเรื่อง และเพื่อความคล่องตัวในการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ละเอียดอ่อน โดยภาคีทั้งสองฝ่ายสามารถกำหนดขอบเขตของความร่วมมือและแนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ตามที่เห็นสมควร

ในปัจจุบัน ศุลกากรไทยได้มีกรอบความร่วมมือทางศุลกากรระดับทวิภาคีกับประเทศในทวีปยุโรป 4 ประเทศ คือ สาธารณรัฐออสเตรีย ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยมีประเด็นความร่วมมือที่สำคัญแตกต่างกัน ดังนี้

ผู้แทน OLAF เข้าพบอธิบดีกรมศุลกากรในเดือนกันยายน 2565 (2022)

1. บันทึกความเข้าใจระหว่างกรมศุลกากร
แห่งราชอาณาจักรไทยและศุลกากรภายใต้
กระทรวงการคลังแห่งสาธารณรัฐออสเตรีย
ว่าด้วยความร่วมมือของหน่วยงานศุลกากร
(MOU ไทย-ออสเตรีย)

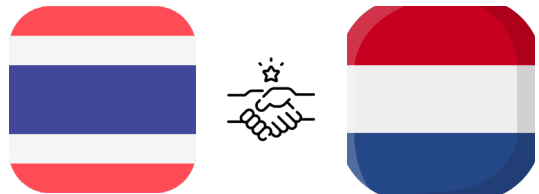
กรมศุลกากรไทยลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ว่าด้วยความร่วมมือทางศุลกากรกับศุลกากรออสเตรียเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561 (2018) มีผลใช้บังคับวันที่ 1 สิงหาคม 2561 (2018) โดยมีเนื้อหาสำคัญให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานศุลกากร ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานนานาชาติเวียนนา (Vienna International Airport) ได้แก่ ข้อมูลผู้โดยสารที่เป็นผู้ต้องสงสัยในการกระทำความผิดด้านศุลกากร ข้อมูลเกี่ยวกับการขนย้ายสินค้าที่อาจเป็นสินค้าผิดกฎหมาย ข้อมูลการถ่ายลำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางศุลกากรในท่าอากาศยาน และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนย้ายสินค้าผิดกฎหมาย

2. ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ
ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ว่าด้วย
ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางบริหารในเรื่อง
ทางศุลกากร (CMAA ไทย-เนเธอร์แลนด์)

กรมศุลกากรไทยได้ลงนามความตกลงว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางศุลกากร (Customs Mutual Assistance Agreements: CMAA) กับศุลกากรเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 (2018) มีผลใช้บังคับวันที่ 28 มกราคม 2562 (2019) โดยศุลกากรทั้งสองประเทศจะต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อชำระไว้ซึ่งกฎหมายศุลกากรของทั้งสองประเทศ การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร และการกระทำใด ๆ ที่เป็นภัยต่อห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมข้อมูลสำคัญ ดังนี้

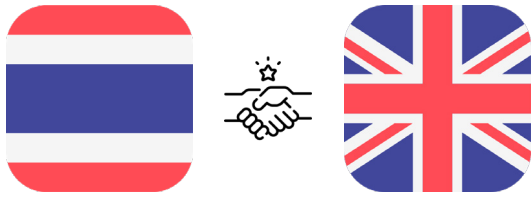
- ข้อมูลทางเทคนิคด้านการใช้บังคับกฎหมาย
- ข้อมูลแนวโน้มการกระทำความผิด
- ข้อมูลของสินค้า บุคคล หรือนิติบุคคลที่ต้องสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางศุลกากร (กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562)
- ข้อมูลอื่น ๆ เพื่อการบริหารความเสี่ยง

ซึ่งหากข้อมูลที่ร้องขอมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สำคัญของประเทศภาคี หรือเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่สามารถสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สาธารณสุข และความมั่นคง ประเทศภาคีจะต้องจัดหาข้อมูลที่ได้รับ การร้องขอโดยพลัน

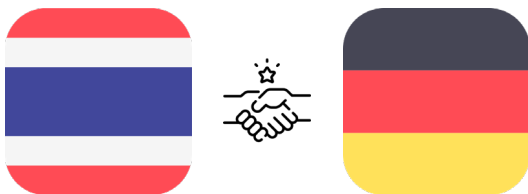
ความตกลงนี้ยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานศุลกากรของทั้งสองประเทศได้หารือเกี่ยวกับระบบการส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องแบบอัตโนมัติ (Automatic Transmission of Information) และระบบการส่งข้อมูลล่วงหน้า (Advanced Transmission of Information) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการควบคุมทางศุลกากรและความมือทางการข่าวต่อไปในอนาคต

**3. หนังสือความร่วมมือระหว่างกรมศุลกากรและ
หน่วยงานกิจการพรมแดนแห่งสหราชอาณาจักร
(Letters of Cooperation Thai-UKBF)**

กรมศุลกากรและหน่วยงานกิจการพรมแดนแห่งสหราชอาณาจักร (United Kingdom Border Force: UKBF) ได้ลงนามในหนังสือความร่วมมือเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 (2018) มีผลใช้บังคับในทันที เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity building Programs) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางเทคนิคอันเกี่ยวข้องกับกฎหมายศุลกากรของทั้งสองประเทศ

**4. ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่าง
กรมศุลกากรกับหน่วยงานศุลกากรกลาง
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี**

กรมศุลกากรไทยได้ลงนามความตกลงความร่วมมือทางศุลกากรกับหน่วยงานศุลกากรกลาง สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2565 (2022) และมีผลใช้บังคับในทันที เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนย้ายสินค้าและการกระทำ ความผิดทางศุลกากร โดยหน่วยงานศุลกากรของทั้งสองประเทศตกลงที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นต่อการตรวจสอบ ป้องกัน และสอบสวนการกระทำ ความผิดทางศุลกากรในรูปแบบต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มีการฝึกอบรม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพนักงานศุลกากร และเพื่อพัฒนาระเบียบและเทคนิคด้านการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากร

อ้างอิง

Delegation of the European Union to Thailand. "European Union and Thailand." https://www.eeas.europa.eu/thailand/european-union-and-thailand_en?s=181#4514. Accessed 18 March 2023.

European Anti-Fraud Office. "What We Do." https://anti-fraud.ec.europa.eu/about-us/what-we-do_en. Accessed 20 March 2023.

European Commission. "Association of South East Asian Nations (ASEAN)." https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/association-south-east-asian-nations-asean_en. Accessed 20 March 2023.

WCO. "Customs Cooperation." <https://www.wcoomd.org/en/topics/wco-implementing-the-wto-atf/atf/customs-cooperation.aspx>. Accessed 19 March 2023.

Success Story: กรณีการลักลอบนำเข้าจักรยานที่มี ถิ่นกำเนิดจากประเทศจีนผ่านประเทศไทย

จักรยานและชิ้นส่วนจักรยานที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศจีนเป็นสินค้าที่ต้องเสียอากรตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping duties) ก่อนการนำเข้ามายัง EU มาตั้งแต่ปี 2536 (1993) ซึ่งในปัจจุบัน สินค้าดังกล่าวจะต้องเสียอากร Conventional duties ร้อยละ 14 และอากร Anti-dumping มากถึงร้อยละ 48.5 คิดตามมูลค่าของสินค้า (Ad Valorem) เพื่อช่วยป้องกันการทุ่มตลาดจากสินค้าจีนที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าสินค้าที่ผลิตภายใน EU อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนจักรยานของจีนมีขนาดใหญ่ สามารถผลิตจักรยานได้มากถึง 37 ล้านคันต่อปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเพราะเป็นสินค้าสำคัญในยุทธศาสตร์ Made in China 2025 ของรัฐบาลจีน

ผลผลิตมหาศาลเหล่านี้ส่งผลให้มีผู้ประกอบการจีนหลายรายต้องการส่งออกสินค้าไปตลาดจักรยานขนาดใหญ่ใน EU และในขณะเดียวกันก็มีผู้ประกอบการใน EU ที่ต้องการนำเข้าสินค้าที่มีราคาถูกจากจีนด้วยเช่นกัน จึงเกิดขบวนการลักลอบนำเข้าจักรยานจากจีนด้วยการสวมสิทธิ์และปลอมแปลงถิ่นกำเนิดสินค้าให้เป็นของประเทศที่ 3 ที่ไม่ต้องเสียอากร Anti-dumping ต่อ EU ซึ่งเคยมีการลักลอบนำเข้ารูปแบบดังกล่าวของสินค้าประเภทอื่น ๆ ผ่านประเทศไทยมาแล้ว อาทิ ล้ออลูมิเนียม (Aluminum road wheel)¹ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar panels)² และในช่วงปี 2561 (2018) สำนักงานต่อต้านการฉ้อฉลแห่งสหภาพยุโรป (OLAF) ก็ได้ตรวจพบการลักลอบนำเข้าจักรยานถิ่นที่มีกำเนิดจากจีนผ่านประเทศไทยเช่นเดียวกัน

¹ เป็นสินค้าที่ต้องเสียภาษี Anti-dumping ร้อยละ 22.3

² เป็นสินค้าที่ต้องเสียภาษี Anti-dumping ร้อยละ 60 - 65

OLAF พบเบาะแสความผิดปกติ จากประเทศสมาชิก EU

ในช่วงเวลาดังกล่าว OLAF ได้สังเกตเห็นความผิดปกติ ในเอกสารที่รวบรวมมาจากศุลกากรของประเทศสมาชิก EU และได้จัดทำรายชื่อบริษัทไทยที่น่าสงสัย เนื่องจากหลาย บริษัทไม่ได้จดทะเบียนเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนจักรยาน หรือ จดทะเบียนเป็นบริษัทผลิตกระดาษ แต่กลับมีการส่งออก จักรยานมายัง EU จำนวนมาก และเมื่อทำการสืบสวน เพิ่มเติม พบว่าบริษัทเหล่านี้เป็นหุ้นส่วนกับบริษัทผู้ผลิต จักรยานของจีน และหลายบริษัทมีความเกี่ยวข้องกับคดี ปลอมแปลงถิ่นกำเนิดสินค้าแผงเซลล์แสงอาทิตย์และ กรดซิตริก (Citric acid) ที่เกิดขึ้นมาแล้ว นอกจากนี้ ผู้นำเข้ายังมีการโอนชำระเงินต่าง ๆ ไปยังบัญชีธนาคาร ที่เปิดในจีนอีกด้วย

การประสานข้อมูลมายัง สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

OLAF ได้ตั้งข้อสังเกตว่าบริษัทไทยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการลักลอบนำเข้าจักรยานจากจีน โดยได้รับคำสั่งจากบริษัทจีนให้นำเข้าจักรยานจากจีนเพื่อนำมาขายหรือนำมาประกอบชิ้นส่วนในไทย และแอบอ้างว่าสินค้าเหล่านี้มีถิ่นกำเนิดจากไทย จึงได้ขอความร่วมมือ ศุลกากรไทยผ่านสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ให้ส่งข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องอาทิ ข้อมูล การส่งออกจักรยานของไทย และเอกสารพิธีการศุลกากร ของเขตปลอดอากร คลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อประกอบการสืบสวนและพิจารณาคดีต่อไป

หลังจากนั้น สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์และสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้ประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยเพื่อพิจารณาส่งข้อมูลตามที่ OLAF ร้องขอ โดยต่อมา กรมศุลกากรและกรมการค้าต่างประเทศได้ดำเนินการสอบสวนคดีดังกล่าวในประเทศไทยไปพร้อมกัน จนพบว่าผู้ประกอบการไทยที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร และหลายบริษัทใช้ที่อยู่เดียวกันซึ่งเป็นตึกร้าง ไทยจึงได้กำหนดมาตรการให้จักรยานที่ส่งออกไป EU เป็นสินค้าเฝ้าระวัง และได้เพิ่มความเข้มงวดในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยให้ผู้ส่งออกแสดงหลักฐานการได้มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตจักรยานหรือการได้มาของจักรยานที่จะส่งออก และ OLAF ได้ดำเนินการเก็บอากร Conventional duties ร้อยละ 14 และอากร Anti-dumping ย้อนหลัง และดำเนินคดีต่อผู้ประกอบการไทยในข้อหาหลบเลี่ยงอากร

อ้างอิง

“EU Extends Tariffs on Chinese Bicycles, Fearing Import Flood.” Reuters. <https://www.reuters.com/article/uk-eu-china-bicycles-idUKKCN1VJ1M4>. Accessed 22 March 2023.

กรมการค้าต่างประเทศ. “คต. เข้มสกัด! รถจักรยานแอบอ้างถิ่นกำเนิดส่งออกไปสหภาพยุโรป.” <https://www.dft.go.th/th-th/NewsList/News-DFT/Description-News-DFT/ArticleId/13557/13557>. Accessed 22 March 2023.

การให้ความร่วมมือและการสอบสวน โดยหน่วยงานในประเทศไทย

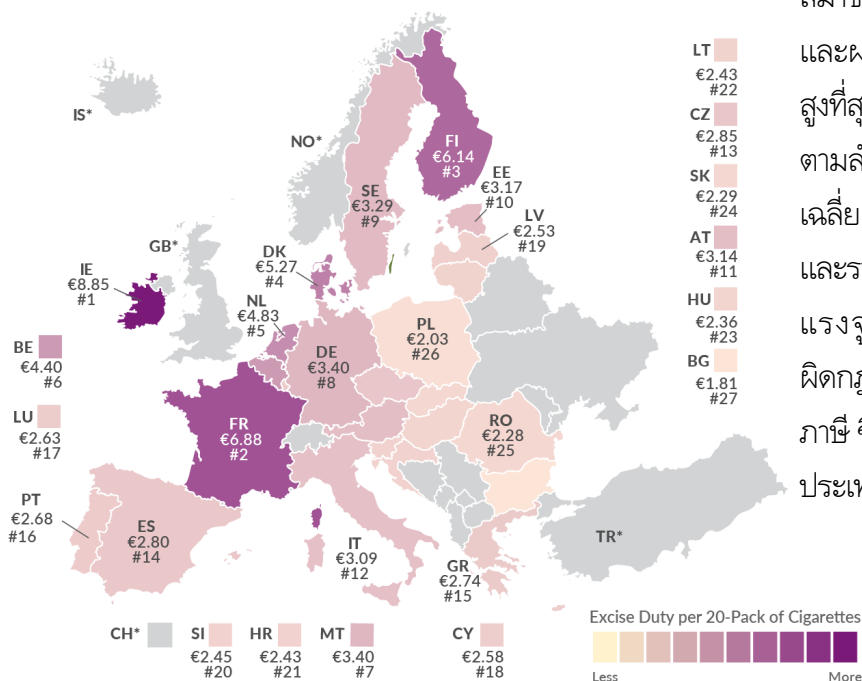
ความร่วมมือนี้นอกจากจะช่วยให้ EU สามารถปกป้องผู้ประกอบการของตนเองและสามารถเรียกเก็บอากรย้อนหลังแล้ว ไทยก็ได้ประโยชน์จากการปกป้องผู้ประกอบการที่ส่งออกจักรยานไปยัง EU อย่างถูกต้อง อันมีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 7,500 ล้านยูโรในปี 2562 (2019) ทั้งนี้ EU ได้กำหนดมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดกับสินค้าจักรยานจากอินโดนีเซีย มาเลเซีย ศรีลังกา ตูนิเซีย กัมพูชา ปากีสถาน และฟิลิปปินส์แล้ว หลังตรวจพบว่าจักรยานส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนถิ่นกำเนิดสินค้าจากจีน ความร่วมมือดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของไทยในการปฏิบัติตามพันธกรณีของประเทศคู่ค้า และการช่วยรักษาสีทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการในประเทศ

Success Story: กรณีการลักลอบนำเข้าสินค้าประเภทบุหรี่ มายังประเทศในสหภาพยุโรป

สินค้าบุหรี่ยังเป็นสินค้าที่มีการจำหน่ายและบริโภคสูงในทวีปยุโรป มีมูลค่าการซื้อขายมากกว่า 110 พันล้านยูโรในปี 2564 (2021) โดยใน EU สินค้าบุหรี่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตขั้นต่ำ 1.8 ยูโรต่อบุหรี่ 20 มวน แต่ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดอัตราภาษีที่สูงกว่านี้ได้ โดยไอร์แลนด์และฝรั่งเศสเป็นประเทศที่กำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตบุหรี่สูงที่สุดใน EU คือ 8.85 ยูโร และ 6.88 ยูโร ต่อบุหรี่ 20 มวนตามลำดับ และประเทศสมาชิกอื่น ๆ กำหนดอัตราภาษีโดยเฉลี่ย 3.44 ยูโร ความแตกต่างของราคาสินค้าที่ต้องเสียภาษีและราคาสินค้าปลอดภาษี (Duty-free goods) นี้เองที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดขบวนการลักลอบขนย้ายสินค้าบุหรี่ผิดกฎหมายเข้ามาใน EU จากประเทศที่สาม เพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งเคยเกิดกรณีการลักลอบนำเข้าสินค้าประเภทบุหรี่ผ่านประเทศไทยเช่นเดียวกัน

Cigarette Taxes in Europe

Excise Duty per 20-Pack of Cigarettes in Euros, as of July 2022

Note *Iceland, Norway, Switzerland, Turkey, and the United Kingdom are not part of the European Union (EU).
Source: European Commission, "Taxes in Europe Database."
© Tax Foundation

กรมศุลกากรติดตามข่าวสารการตรวจยึด ในโรมาเนียและต้องการสืบสวนเพิ่มเติม

© Romania Journal

ในปี 2560 (2017) ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการสืบสวน การกระทำความผิดทางศุลกากรเชิงลึก กรมศุลกากร ได้ ขอความอนุเคราะห์สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ให้ประสานความร่วมมือด้านการข่าวไปยัง ศุลกากรโรมาเนีย หลังจากที่คณะอนุกรรมการได้ติดตาม ข่าวออนไลน์และข่าวต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคดีจับกุม การลักลอบนำเข้าสินค้าประเภทบุหรี่ต่างประเทศจากไทย มาয়ังโรมาเนีย ซึ่งมีมูลค่ามากกว่า 3 ล้านยูโร เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2560 (2017)

การประสานข้อมูลจาก OLAF และศุลกากรโรมาเนีย

หลังจากนั้น สำนักงานได้ประสานกับกลุ่มงาน Tobacco & Counterfeit Goods ของ OLAF เพื่อขอ ข้อมูลเพิ่มเติมและติดต่อไปยังศุลกากรโรมาเนีย เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวการจับกุมดังกล่าว โดยศุลกากรโรมาเนียได้นำส่งข้อมูลเอกสารต่าง ๆ กลับมา ให้สำนักงาน ในเดือนพฤษภาคม 2560 (2017) เพื่อแจ้ง ข้อมูลไปยังกรมศุลกากรให้สอบสวนข้อเท็จจริงต่อไป และ หลังการสอบสวน กรมศุลกากรพบว่าสินค้านี้มีต้นกำเนิดเป็นกระดาศ A4 ที่มีถิ่นกำเนิดไทยก่อนการนำเข้ามายัง โรมาเนีย โดยศุลกากรโรมาเนียได้ใช้เครื่อง Non-Intrusive Detector ตรวจสอบตู้สินค้าและพบความผิดปกติ ก่อนที่ จะเปิดตรวจและพบบุหรี่ยี่ห้อ Gold Mount Slim และยี่ห้อ Richman Super Slim จำนวน 14 ล้านมวน

การสืบสวนในเชิงลึกของกรมศุลกากร

กรมศุลกากรได้สืบสวนการกระทำความผิดดังกล่าวแบบเชิงลึก พบว่ามีบริษัทในไทยได้นำเข้าบุหรี่ทั้ง 2 ยี่ห้อจากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) เพื่อใช้สิทธิประโยชน์การเก็บรักษาสินค้าในเขตปลอดอากรในเดือนกรกฎาคม 2559 (2016) และต่อมาบริษัทที่นำเข้าได้ทำการส่งออกสินค้าเหล่านี้ไปยังท่าเรือ Constanta ประเทศโรมาเนีย โดยได้สำแดงสินค้าขาออกเป็นยาสูบชนิดบุหรีซิคาเรตอย่างถูกต้องต่อศุลกากรไทยในเดือนมกราคม 2560 (2017) ความผิดครั้งนี้จึงเป็นการสำแดงเท็จต่อศุลกากรโรมาเนีย โดยมีขบวนการช่วยเหลือในประเทศไทยเพื่อเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตู้สินค้า รายการสินค้า ใบเสร็จสินค้า เพื่อนำไปประกอบการสำแดงขาเข้าประเทศโรมาเนียที่เป็นเท็จ

การขยายผลการสอบสวนเพื่อป้องกันการลักลอบแบบเดียวกันในสเปนและโปรตุเกส

นอกจากนี้ ความร่วมมือดังกล่าวได้นำไปสู่การขยายผลการสืบสวนกรณีการลักลอบนำเข้าสินค้าบุหรี่มายังประเทศในสหภาพยุโรปประเทศอื่น ๆ ได้แก่ โปรตุเกสและสเปน ซึ่งมีการบรรจุทุกสินค้ามาจากประเทศไทย โดย OLAF ได้แจ้งข้อมูลการจับกุมและตรวจยึดว่า ก่อนหน้านั้น ในเดือนกันยายน 2559 (2016) ศุลกากรโปรตุเกสได้ตรวจยึดสินค้าบุหรีจำนวน 9,200,000 มวน ยี่ห้อ Cinquecento มูลค่ารวมกว่า 1,500,000 ยูโร ที่มีถิ่นกำเนิดไทย แต่สำแดงเป็นผ้าเช็ดมือ ณ ท่าเรือ Leixoes Port ซึ่งเป็นการส่งออกจากบริษัทเดียวกันที่ส่งออกบุหรีจากไทยไปยังโรมาเนีย

ทั้งนี้ OLAF และยังคงแจ้งอีกว่าศุลกากรสเปนกำลังสงสัยตู้สินค้า 2 ตู้ ซึ่งสำแดงว่าเป็นรองเท้าที่มีถิ่นกำเนิดไทย ว่าจะมีการลักลอบนำเข้าสินค้าบุหรีในลักษณะเดียวกัน โดยต่อมา ศุลกากรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ส่งออกต้องสงสัยเหล่านี้ให้ OLAF ทำการสืบสวนต่อไป

ความร่วมมือนี้ได้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการค้าสินค้าผิดกฎหมายของศุลกากรไทย โดย OLAF ได้แสดงความชื่นชมและขอบคุณศุลกากรไทยที่ได้ให้ความร่วมมือในการสืบสวนเป็นอย่างดีซึ่งศุลกากรของประเทศ EU ยังคงเฝ้าระวังการเคลื่อนย้ายสินค้าประเภทบุหรี่อยู่เสมอ เนื่องจากเป็นการลักลอบที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ และสาธารณสุขของ EU โดยในปี 2564 (2021) OLAF ได้รายงานว่าสินค้าประเภทบุหรี่ที่ตรวจยึดได้นั้นคิดเป็นมูลค่าความเสียหายทางรายได้ของ EU ประมาณ 90 ล้านยูโร

อ้างอิง

- Luk Joossens and Martin Raw. "Cigarette Smuggling in Europe: Who Really Benefits?" Tobacco Control no.7 (1998): 66-71.
- Cristina Enache. "Cigarette Taxes in Europe." Tax Foundation. <https://taxfoundation.org/cigarette-tax-europe-2022/>. Accessed 22 March 2023.
- European Anti-Fraud Office. "OLAF Helps Stop Over 430 Million Illicit Cigarettes from Flooding EU Market." https://anti-fraud.ec.europa.eu/media-corner/news/olaf-helps-stop-over-430-million-illicit-cigarettes-flooding-eu-market-2022-02-23_en. Accessed 22 March 2023.

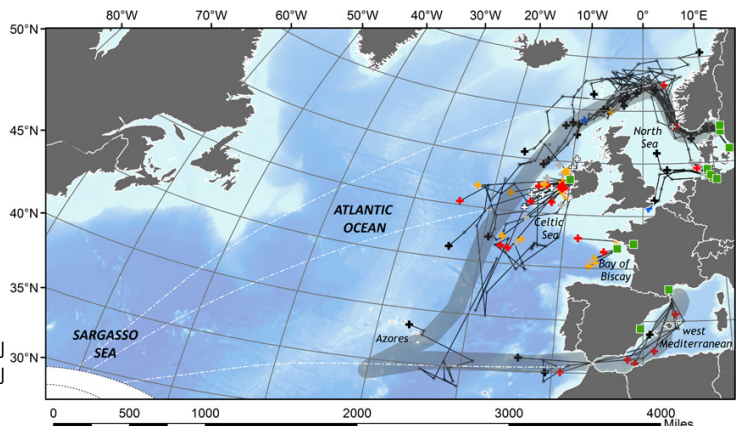
Success Story: การประสานข้อมูลการจับกุม ลูกปลาไหลยุโรป (European Eel)

ปลาไหลยุโรป ปลาตุหนยูโรป หรือปลาไหลแก้ว สายพันธุ์ *Anguilla Anguilla* เป็นสัตว์น้ำใกล้สูญพันธุ์ที่ควบคุมโดยอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ซึ่งเป็นสินค้าห้ามนำเข้าและส่งออก ปลาไหลสายพันธุ์นี้มีต้นกำเนิดอยู่ในทวีปยุโรปตามแถบชายฝั่งแม่น้ำใกล้ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และมีลักษณะพิเศษของสายพันธุ์คือเป็นปลาที่เกิดและอาศัยในน้ำจืดแต่ปลาพ่อพันธุ์แม่พันธุ์จะว่ายน้ำไปวางไข่ในทะเลซาร์กัสโซ (Sargasso Sea) เพียงแห่งเดียวเท่านั้น และตัวอ่อนซึ่งมีลักษณะโปร่งใสจะใช้เวลานาน 2-3 ปี ถูกกระแสน้ำพัดพาให้กลับมาเจริญเติบโตในชายฝั่งแม่น้ำของประเทศยุโรปที่ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติกและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เช่น ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ สเปน และโปรตุเกส

สัตว์น้ำชนิดนี้จัดเป็นสัตว์เศรษฐกิจสำคัญของทวีปยุโรป เพราะเป็นอาหารราคาแพง มีการบริโภคมาอย่างยาวนาน โดยชาวประมงจะจับปลาชนิดนี้ในขณะที่ยังเป็นตัวอ่อนหรือเป็นปลาไหลแก้วในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี อย่างไรก็ตาม ปลาสายพันธุ์นี้กำลังอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ เนื่องจากจำนวนประชากรลดลงกว่าร้อยละ 95 ในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา จากการทำประมงทั่วไป การเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำจากการสร้างเขื่อน มลภาวะทางน้ำ และการลักลอบจับปลาผิดกฎหมายเพื่อส่งออกไปยังทวีปเอเชีย ประเทศสมาชิก EU จึงออกกฎหมายห้ามการค้าและส่งออกปลาไหลยุโรปกับประเทศนอก EU ในปี 2553 (2010) และกำหนดระยะเวลาการจับปลาที่เข้มงวดมากขึ้น

แผนที่แสดงเส้นทางการย้ายถิ่นของลูกปลาไหลยุโรป จากทะเลซาร์กัสโซมายังทวีปยุโรป

© FishSec

ศุลกากรไทยตรวจยึดลูกปลาไหลยุโรป ได้ที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ทั้งนี้ ในเดือนธันวาคม 2561 (2018) ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม ส่วนควบคุมทางศุลกากร สำนักงานตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (สสภ.) ได้จับกุมสินค้าปลาไหลยุโรปชนิดดังกล่าว จำนวน 6 หีบห่อ น้ำหนัก 706 กิโลกรัม มูลค่ามากกว่า 1 ล้านบาท หรือกว่า 40 ล้านบาท โดยพนักงานศุลกากรได้ติดตามการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศเกี่ยวกับปลาไหลยุโรปมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้พบรายการสินค้าที่มีความเสี่ยงของสินค้าในเที่ยวบินจากประเทศโรมาเนีย และเมื่อตรวจสอบข้อมูลประวัติการนำเข้าข่าวสารเชิงลึก และเอกสารอื่น ๆ พบว่ามีความเป็นไปได้สูงที่สินค้านำเข้าตามเที่ยวบินดังกล่าวจะเป็นปลาไหลยุโรป จึงได้ดำเนินการตามแผนจับกุมและอายัดสินค้า

เมื่อทำการเปิดตรวจ พนักงานศุลกากรพบลูกปลาดำ ตัวใส ลำตัวยาว บรรจุในกล่องโฟม ซึ่งไม่ตรงตามชนิดที่สำแดงในบัญชีรายการสินค้า ซึ่งระบุว่าเป็นกุ้งแช่เย็น (Cool Shrimp) จึงขอความอนุเคราะห์ด่านตรวจสัตว์น้ำท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้ตรวจสอบชนิดของตัวอุปกรณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยเจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์น้ำได้ยืนยันว่าสินค้านี้เป็นปลาไหลยุโรป สายพันธุ์ *Anguilla Anguilla* ซึ่งเป็นชนิดสัตว์น้ำตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดชนิดสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า ที่ห้ามนำเข้าหรือส่งออก ลงวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2560 จึงได้ยึดสินค้าไว้เป็นของกลางและส่งดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

การประสานข้อมูลไปยังศุลกากรไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ และฝรั่งเศส

ในการนี้ สำนักงานตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีความตั้งใจที่จะขยายผลการจับกุมเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการนำเข้าสัตว์น้ำชนิดนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต จึงได้ประสานมายังสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ให้ช่วยดำเนินการแจ้งศุลกากรในภูมิภาคยุโรปถึงการจับกุมดังกล่าว และแสดงความพร้อมที่จะช่วยสกัดกั้นขบวนการลักลอบส่งออกปลาไหลยุโรป โดยจะตรวจสอบสินค้าประเภทนี้เป็นพิเศษ หากได้รับการประสานงานข้อมูลจากประเทศต้นทาง สำนักงานจึงได้แจ้งข้อมูลดังกล่าวไปยังผู้แทนศุลกากรไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ และฝรั่งเศส และได้หารือถึงแนวทางความเป็นไปได้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการข่าวกับศุลกากรทั้งสามประเทศในอนาคต

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการควบคุมทางศุลกากร

ลูกปลาไหลยุโรปซุกซ่อนในกระเป๋าสัมภาระปลายทางมาเลเซีย ตรวจยึดโดยศุลกากรเนเธอร์แลนด์

การประสานงานข้างต้นทำให้ได้ทราบถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าชนิดนี้ โดยสรุปได้ในเบื้องต้นว่าปลาไหลยุโรปที่ศุลกากรไทยตรวจยึดนั้นน่าจะมียอดนำเข้าจากประเทศฝรั่งเศสและสเปน เนื่องจากทั้งสองประเทศมีการเพาะเลี้ยงปลาไหลเพื่อการพาณิชย์ (Eel Farming) และความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดของฝรั่งเศสและโรมาเนีย จึงมีความเป็นไปได้ว่าขบวนการลักลอบค้าสัตว์น้ำใกล้สูญพันธุ์ในฝรั่งเศสและโรมาเนียจะเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยใช้โรมาเนียเป็นฐานการส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่ 3 ทั้งนี้ ศุลกากรฝรั่งเศสกำลังเผชิญปัญหาเรื่องการลักลอบส่งออกปลาไหลยุโรป จึงได้เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมและได้ตรวจยึดลูกปลาไหลระหว่างการขนส่งไปยังประเทศจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าได้หลายครั้ง ศุลกากรฝรั่งเศสจึงมีความยินดีที่จะประสานความร่วมมือกับกรมศุลกากรไทยเพื่อเสริมประสิทธิภาพการควบคุมทางศุลกากรต่อไป

ข้อมูลที่ศุลกากรไทยได้ประสานมายังศุลกากรในภูมิภาคยุโรป ได้มีส่วนสนับสนุนปฏิบัติการพิเศษเพื่อป้องกันการลักลอบขนย้ายลูกปลาไหลยุโรปออกนอก EU ของศุลกากรประเทศต่าง ๆ เช่น Operation LAKE-ELVER ของศุลกากรสเปน ที่เน้นสกัดกั้นเส้นทางการลักลอบขนย้ายปลาไหลยุโรปไปยังทวีปเอเชีย ซึ่งตรวจยึดลูกปลาไหลได้มากกว่า 2,400 กิโลกรัมในปี 2561 (2018) และปฏิบัติการ Operation LAKE ของสำนักงานตำรวจยุโรป (Europol) ที่ตรวจยึดลูกปลาไหลได้ 5,789 กิโลกรัมช่วงปี 2561-2562 (2018-2019)

การตรวจยึดลูกปลาไหลยุโรปที่ซุกซ่อนในกระเป๋าสัมภาระ
ใน Operation LAKE-ELVER ของศุลกากรสเปน

อ้างอิง

European Commission. "Oceans and Fisheries: Eel." https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/ocean/marine-biodiversity/eel_en. Accessed 23 March 2023.

Europol. "Over 5 Tonnes of Smuggled Glass Eels Seized in Europe This year." <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/over-5-tonnes-of-smuggled-glass-eels-seized-in-europe-year>. Accessed 23 March 2023.

Guardia Civil. "Glass Eel Trafficking." <https://www.sustainableeelgroup.org/wp-content/uploads/2018/04/LuisGarcia.J.EU-Parl-20June2018.GUARDIACIVIL.pdf>. Accessed 23 March 2023.

"ลักลอบนำปลาไหลยุโรปมูลค่า 40 ล้านบาทเข้าไทย." Workpoint Today. <https://rb.gy/tuafel>. Accessed 23 March 2023.

บทวิเคราะห์การพัฒนาเครือข่าย การป้องกันและปราบปราม ทางศุลกากร

กรณีความสำเร็จข้างต้นแสดงให้เห็นว่าข้อมูลด้านการนำเข้า-ส่งออกที่อยู่ในการควบคุมของศุลกากรนั้นมีความจำเป็นต่อการสกัดกั้น การกระทำความผิดและการสอบสวนเป็นอย่างมาก ความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากรในระดับระหว่างประเทศจึงมีส่วนสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่เขตอำนาจของต่างประเทศ โดยจากกรณีศึกษาความสำเร็จข้างต้น สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากรได้ดังต่อไปนี้

© Macrovector, Freepik

1. การมีตัวกลางผู้ประสานงานที่ชัดเจน ช่วยให้การประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น

เมื่อเกิดกรณีการกระทำความผิด หรือมีเหตุต้องสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดทางศุลกากร พนักงานศุลกากรจะต้องรีบดำเนินการติดต่อขอประสานข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทัน่วงที แต่หากกรณีที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศ อาจมีความซับซ้อนในการติดต่อหากทั้งสองหน่วยงานไม่มีประวัติการติดต่อหรือความร่วมมือกันมาก่อน จึงควรมีพนักงานศุลกากรหรือแผนกที่เป็นผู้ประสานงาน (Point of Contact) เพื่อช่วยให้การประสานความร่วมมือเป็นไปอย่างราบรื่น

ในการนี้ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้มีส่วนช่วยประสานข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยฐานความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนศุลกากร (Customs Attache) ประเทศต่าง ๆ ที่ประจำการ ณ กรุงบรัสเซลส์ จึงทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและตรงจุด หนึ่งในกรอบความร่วมมือระดับทวิภาคีที่กรมศุลกากรไทยลงนามไว้กับศุลกากรประเทศต่าง ๆ มักมีข้อกำหนดให้ภาคีทั้งสองฝ่ายกำหนด Point of Contact อย่างชัดเจน และหากมีเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลง ภาคีมีหน้าที่แจ้งข้อมูลของ Point of Contact คนใหม่ ให้อีกฝ่ายหนึ่งรับทราบ

2. การมีข้อตกลงความร่วมมือ อย่างเป็นทางการ ช่วยให้เกิดความแน่นอนในการประสานงาน

ในกรณีการประสานข้อมูลเรื่องลูกปลาไหลยุโรป สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้อ้างถึงความตกลงที่ศุลกากรเนเธอร์แลนด์ลงนามไว้กับศุลกากรไทย ส่งผลให้ศุลกากรเนเธอร์แลนด์มีพันธกรณีให้ส่งข้อมูลที่ศุลกากรไทยร้องขออย่างชัดเจน ต่างจากการขอประสานความร่วมมือกับศุลกากรประเทศอื่น ๆ ที่เป็นการขอความอนุเคราะห์ให้ส่งข้อมูลเท่านั้น ซึ่งตามปกติแล้วศุลกากรประเทศต่าง ๆ มักพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออยู่เสมอ แต่อาจมีข้อจำกัดทางข้อมูล และมีความล่าช้า

อย่างไรก็ตาม การทำข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ ก็ควรคำนึงผลประโยชน์ต่างตอบแทนที่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งสามารถจัดทำให้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับคู่ภาคีให้มากที่สุด ยกตัวอย่างในกรณีของ OLAF ที่เป็นหน่วยงานกลางของ EU อันไม่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกของประเทศสมาชิก EU ได้โดยตรง แต่ข้อมูล OLAF มาจากการขอความร่วมมือจากประเทศสมาชิก EU อีกชั้นหนึ่ง กรมศุลกากรไทยจึงเห็นว่าการทำความตกลงแบบทวิภาคีกับ OLAF จะทำให้ไทยอยู่ในฝ่ายเสียประโยชน์ และการทำความตกลงกับประเทศสมาชิก EU ที่มีแนวโน้มเกิดการกระทำผิดอันเกี่ยวข้องกับไทยบ่อยครั้งแบบทวิภาคีเป็นรายประเทศไปจะมีประสิทธิภาพมากกว่า

3. ควรคำนึงถึงความสมเหตุสมผล และข้อจำกัดทางกฎหมาย ก่อนการส่งมอบข้อมูล

ข้อมูลการนำเข้า-ส่งออกที่อยู่ในครอบครองของศุลกากรเป็นข้อมูลสำคัญของประเทศ ซึ่งแม้ว่าจะมีการร้องขอข้อมูลจากประเทศที่มีการทำข้อตกลงความร่วมมือไว้แล้ว ศุลกากรของประเทศที่ได้รับการร้องขอก็ต้องพิจารณาถึงความสมเหตุสมผล และข้อจำกัดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้นก่อนการส่งมอบ โดยควรมีคำขอที่ระบุชื่อผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกโดยเฉพาะเจาะจง และมีการแจ้งพฤติการณ์ที่บ่งชี้ถึงการฉ้อฉลด้วย และต้องมีความมั่นใจว่าข้อมูลนั้นจะถูกนำไปใช้ในทางการข่าวเท่านั้น แต่หากจะนำไปใช้เพื่อการดำเนินคดีในชั้นศาล จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศต่อไป ซึ่งในกรณีของประเทศไทย ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญา พ.ศ. 2535

4. การติดตามข่าวสารทางศุลกากรในต่างประเทศช่วยให้เกิดการขยายผล และติดตามการกระทำความผิดทางศุลกากร

การกระทำความผิดทางศุลกากรมักเกิดจากความร่วมมือกันเป็นขบวนการของทั้งผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก ซึ่งหลายครั้งที่ผู้ส่งออกได้ปฏิบัติตามพิธีการศุลกากรขาออกอย่างถูกต้องครบถ้วน แต่มีการสำแดงเท็จที่ประเทศนำเข้า หน่วยงานศุลกากรจึงควรติดตามข่าวสารทางศุลกากรที่เกิดขึ้นในต่างประเทศอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบถึงขบวนการผู้กระทำผิดที่แอบแฝงอยู่ในเขตพื้นที่ของตนเอง และช่วยให้เกิดการขยายผลการสืบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ

© Inipagi, Freepik

ข้อสรุป

ความเกี่ยวพันกันของตลาดการค้าโลกทำให้การทำงานของ ประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถแยกออกจากความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ได้อย่างสิ้นเชิง ซึ่งหน่วยงานศุลกากรก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องติดต่อ และสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศอยู่เสมอ โดยเฉพาะในทางด้าน การป้องกันและปราบปราม โดยกรณีความสำเร็จที่ได้นำเสนอไป ก่อนหน้านี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลใน เครือข่ายความร่วมมือของศุลกากรระหว่างประเทศ ต่อการสกัดกั้น การกระทำผิดและการสอบสวนทางศุลกากร ซึ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นแบบทวิภาคี ตามที่มีการร้องขอเป็นกรณี ๆ ไป ทั้งนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เช่น ระบบการส่งข้อมูลอัตโนมัติ หรือ ระบบ Single Window อาจเข้ามาช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าว เป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้นในอนาคต

รายงานความเคลื่อนไหว

กระแสการลักลอบขนย้ายโคเคนแบบของเหลวเพิ่มสูง ในไอร์แลนด์และสหราชอาณาจักร

© Sunday World

© ABC News

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2566 (2023) ศุลกากรสาธารณรัฐไอร์แลนด์ตรวจยึดโคเคนชนิดเหลวซึ่งมีมูลค่ามากกว่า 650,000 ยูโร ซุกซ่อนอยู่ในขวดแชมพูในกระเป๋าสัมภาระของผู้โดยสารชาวบราซิล ณ ท่าอากาศยานดับลิน โดยมี การตัดสินคดีให้ผู้ต้องหาได้รับโทษจำคุกเป็นเวลา 5 ปี 6 เดือน เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566 (2023) ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 (2023) ศุลกากรสาธารณรัฐโคลอมเบียได้ตรวจยึดโคเคนชนิดเหลว 3.5 ตัน ในตู้คอนเทนเนอร์ 2 ตู้ ซึ่งตู้ที่ 1 พบโคเคนเหลวซุกซ่อนอยู่กับปุ๋ยชีวภาพ และในตู้ที่ 2 พบโคเคนเหลวซุกซ่อน อยู่กับกากน้ำตาลอ้อย มีปลายทางขนส่งที่ไอร์แลนด์และสหราชอาณาจักร (United Kingdom: UK) ผ่านราชอาณาจักรสเปน การตรวจยึดครั้งนี้นับเป็นการตรวจยึดโคเคนเหลวที่มีปลายทางยังไอร์แลนด์และ UK ครั้งที่ 5 นับตั้งแต่การตรวจยึด โคเคนเหลวซุกซ่อนในลูกมะพร้าวสดกว่า 200,000 ลูก ในเดือนพฤศจิกายน 2564 (2021)

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน การลักลอบขนย้ายโคเคนชนิดเหลวจากภูมิภาคอเมริกาใต้มายังไอร์แลนด์และ UK ที่กำลัง ได้รับความนิยม เนื่องจากสามารถหลอกรอดการตรวจสอบด้วยเครื่องเอกซเรย์ได้ง่าย ศุลกากรไอร์แลนด์และสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติไอร์แลนด์ (Garda Síochána) จึงได้เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสัมภาระติดตัวผู้โดยสารและผู้ ลินค้า และเสริมความร่วมมือทางการข่าวกับหน่วยงานต่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่รายงานว่า เส้นทางขนส่งที่พบบ่อยคือ การขนส่งจากโคลอมเบีย และนำไปถ่ายลำในภูมิภาคแอฟริกาและสเปน และเมื่อผ่านการตรวจปล่อยของเจ้าหน้าที่แล้ว โคเคนเหลวเหล่านี้จะถูกส่งไปยังโรงงานเพื่อแปรสภาพกลับเป็นผงและนำไปจำหน่ายต่อไป

อ้างอิง

Shane Power. "Colombian Gangs Flooding Ireland with Liquid Cocaine Hidden in Shampoo Bottles." Irish Mirror.

<https://www.irishmirror.ie/.../colombian-gangs-flooding...> 15 March 2023.

Max Daly. "20,000 Coconuts Filled with Liquid Cocaine Seized by Shocked Officials." Vice. <https://www.vice.com/.../20000-coconuts-filled-with...> Accessed 10 March 2023.

รายงานความเคลื่อนไหว

ศุลกากรเบลเยียมสร้างความร่วมมือศุลกากรเนเธอร์แลนด์ ในการตรวจยึดยาเสพติด

© NL Customs

ผู้บริหารกรมศุลกากรและกระทรวงการคลัง
เบลเยียม-เนเธอร์แลนด์

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติได้มีการลักลอบขนย้ายยาเสพติดมายังท่าเรือบริเวณทะเลเหนือ (North Sea) บ่อยครั้ง ซึ่งท่าเรือที่มีการรายงานการตรวจยึดมากที่สุดคือท่าเรือ Antwerp ประเทศเบลเยียม และท่าเรือ Rotterdam ประเทศเนเธอร์แลนด์ ศุลกากรเบลเยียมและศุลกากรเนเธอร์แลนด์จึงได้เสริมความร่วมมือในการตรวจยึดและสกัดกั้นการกระทำความผิดดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการรายงานผลการตรวจยึดยาเสพติดในท่าเรือทั้งสองในวันเดียวกันเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566 (2023)

ศุลกากรเนเธอร์แลนด์รายงานการตรวจยึดยาเสพติด 46,789 กิโลกรัม ณ ท่าเรือ Rotterdam ในปี 2565 (2022) ซึ่งลดลงจากตัวเลขการตรวจยึด 70,000 กิโลกรัมในปี 2564 (2021) เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลจากการขยายหน่วย Hit and Run Cargo (HARC) ซึ่งเป็นทีมความร่วมมือของหน่วยงานสอบสวนทางการเงิน ตำรวจ ศุลกากรและอัยการ เมือง Rotterdam อย่างไรก็ตาม ศุลกากรเบลเยียมได้รายงานตัวเลขการตรวจยึด 109,900 กิโลกรัม ซึ่งเป็นสถิติการตรวจยึดใหม่ที่เพิ่มขึ้นจาก 89,500 กิโลกรัม ในปี 2564 (2021) ซึ่งเป็นเพราะมีการเปลี่ยนเส้นทางขนย้ายจากท่าเรือ Rotterdam มาที่ท่าเรือ Antwerp มากขึ้น

© Belgian Customs

รถบรรทุกเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่
(Mobile Container Scanner)
ของศุลกากรเบลเยียม

รายงานความเคลื่อนไหว

ด้วยเหตุนี้ ศุลกากรทั้งสองประเทศจึงได้เพิ่มความร่วมมือในการสกัดกั้นยาเสพติดอีกหลายแนวทาง อาทิ การจัดจ้างเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ความเสี่ยงจากศุลกากรเนเธอร์แลนด์มาประจำที่ท่าเรือ Antwerp การใช้ทีมนักประดาน้ำเนเธอร์แลนด์เพื่อตรวจหาเสพติดใต้น้ำ ณ ท่าเรือ Antwerp Ghent และ Zeebrugge ทั้งยังวางแผนที่จะสร้างความร่วมมือกับประเทศต้นทางและประเทศทางผ่านในภูมิภาคอเมริกาใต้และอเมริกากลางในด้านการแลกเปลี่ยนภาพเอกซเรย์ เพื่อการระบุการขนส่งต้องสงสัยล่วงหน้า และการทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการขนส่งให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ต้องสงสัยในพื้นที่เหมาะสมและปลอดภัย

ทีมนักประดาน้ำของศุลกากรเนเธอร์แลนด์ขณะตรวจหาเสพติดที่อาจซุกซ่อนอยู่ใต้ท้องเรือ

อ้างอิง

Customs Administration of The Netherlands. "The Netherlands and Belgium in a Joint Fight Against Drugs." <https://customsnl-in-sight.com/c/8188/a/332967086...> Accessed 24 March 2023.

"Belgian Port of Antwerp Says Record Volume of Cocaine Seized in 2022." RFI. <https://www.rfi.fr/.../20230111-belgian-port-of-antwerp...> Accessed 24 March 2023.

รายงานความเคลื่อนไหว

เลขาธิการ WCO แสดงวิสัยทัศน์ในโอกาสครบรอบ 40 ปี
Enforcement Committee

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2566 (2023) Mr. Kunio Mikuriya เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) เป็นประธานเปิดการประชุมคณะกรรมการด้านการป้องกันและปราบปราม (Enforcement Committee: EC) ครั้งที่ 43 และโอกาสครบรอบ 40 ปี ของการจัดตั้ง EC ณ สำนักงานใหญ่ WCO กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

ในการนี้ เลขาธิการ WCO ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการ 5 ด้านของงานด้านการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากร ได้แก่

- ขอบเขตของงานด้านการรักษาความมั่นคงในห่วงโซ่อุปทานที่เพิ่มมากขึ้น
- การใช้เทคโนโลยี WCO Customs Enforcement Network (CEN) และการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่
- การมีปฏิบัติการพิเศษ (Operations) ด้านการป้องกันและปราบปราม และกิจกรรมเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปกป้องสังคมของศุลกากร
- การบริหารความเสี่ยงและข้อมูลการข่าว (Intelligence and Risk Management) ที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจยึดของประเทศสมาชิกและผลลัพธ์ของปฏิบัติการพิเศษต่าง ๆ ในระบบ CEN
- การสร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงาน การฝึกอบรม และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากร

รายงานความเคลื่อนไหว

นอกจากนี้ เลขาธิการ WCO ยังได้เน้นย้ำความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการพัฒนาคลังข้อมูล ด้านการป้องกันและปราบปราม อันสอดคล้องกับคำขวัญวันศุลกากรโลกปี 2566 (2023) “Nurturing the Next Generation: Promoting a Culture of Knowledge-sharing and Professional Pride in Customs” (บ่มเพาะเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ และความภาคภูมิใจในงานศุลกากร)

ทั้งนี้ ศุลกากรไทยได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ Enforcement Committee มาอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นสมาชิกของเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปราม CENcomm และเข้าร่วมปฏิบัติการพิเศษของ WCO หลายปฏิบัติการ อาทิ Operation LYNX, South East Asia เพื่อการระบุนาพาหนะ/อากาศยานที่ใช้ลำเลียงของผิดกฎหมาย Operation STOP เพื่อการสกัดกั้นสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา Operation DEMETER เพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนย้ายขยะและสารทำลายชั้นบรรยากาศ และ Operation Thunder เพื่อสกัดกั้นการลักลอบค้าสัตว์ป่าและไม้

อ้างอิง

WCO. “WCO Marks the 40th Anniversary of the Enforcement Committee.” <https://www.wcoomd.org/.../wco-marks-the-40th-anniversary....> Accessed 28 March 2023.

รายงานความเคลื่อนไหว

สำนักงานอัยการยุโรป (EPPO) ร่วมมือศุลกากรเบลเยียม
จับกุมขบวนการเลี่ยงภาษีอากรจากจีน

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2566 (2023) สำนักงานอัยการยุโรป (European Public Prosecutor's Office: EPPO) ทำการตรวจค้นพื้นที่ประกอบการในท่าอากาศยาน Liege ท่าเรือ Zeebrugge เมือง Ans และเมือง Vise ในประเทศเบลเยียม และจับกุมผู้ต้องสงสัย 4 รายที่คาดว่าได้เกี่ยวข้องกับขบวนการเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และอากรศุลกากร รวมมูลค่ากว่า 310 ล้านยูโร

ปฏิบัติการนี้มีรหัส Code name ว่า “Silk Road” เนื่องจากเกี่ยวข้องกับผู้ส่งออกจากประเทศจีนที่ได้สร้างเครือข่ายกับบริษัทตัวแทนออกของในเบลเยียม และบริษัทเปล่า (Shell company) ในประเทศอื่น ๆ เพื่อแอบอ้างใช้สิทธิงดเว้นภาษี VAT ตาม Customs Procedure 42 (CP42) ของสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งกำหนดให้สินค้าที่นำเข้าไปในประเทศ EU ที่มีปลายทางอยู่ที่ประเทศสมาชิกอื่นได้รับการยกเว้นภาษี VAT ณ ประเทศแรกที่สินค้ามาถึง แต่ให้ไปชำระภาษีดังกล่าวที่ประเทศปลายทางแทน

บริษัทตัวแทนออกของในเบลเยียมได้ปลอมแปลงเอกสารพิธีการนำเข้าว่าสินค้าเหล่านี้มีปลายทางที่ประเทศอื่นเพื่อแอบอ้างใช้สิทธิ CP42 โดยใช้ข้อมูลของบริษัทเปล่าในฝรั่งเศส เยอรมนี ฮังการี อิตาลี โปแลนด์ และสเปน แสดงใบเสร็จรับเงินปลอม และเอกสารการขนส่งปลอม แต่แท้ที่จริงแล้วสินค้ายังคงอยู่ในเบลเยียมสำหรับวางขายในตลาดออนไลน์หรือส่งให้บริษัทอื่นในราคาเต็มที่คิดราคาภาษี VAT และอากรศุลกากรแล้ว ก่อนที่จะเก็บส่วนต่างของภาษีอากรไว้ที่ตนเอง

ขบวนการกลุ่มนี้ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2562-2565 (2019-2022) เกี่ยวพันกับสินค้าจำพวกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และของเล่นเด็ก และมีการคาดการณ์ว่าสามารถหลบเลี่ยงภาษี VAT ได้กว่า 303 ล้านยูโร และอากรศุลกากร 6.6 ล้านยูโร โดย EPPO ได้ยึดของกลางและสั่งอายัดบัญชีธนาคารที่เกี่ยวข้องแล้ว และกำลังทำการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป

อ้างอิง

EPPO. “Belgium: EPPO Dismantles Customs Fraud Ring Operating at Liège Airport – 310 Million in Estimated Damages.” <https://www.eppo.europa.eu/en/news/belgium-eppo-dismantles-customs-fraud-ring-operating-liege-airport-eu310-million-estimated>. Accessed 30 March 2023.

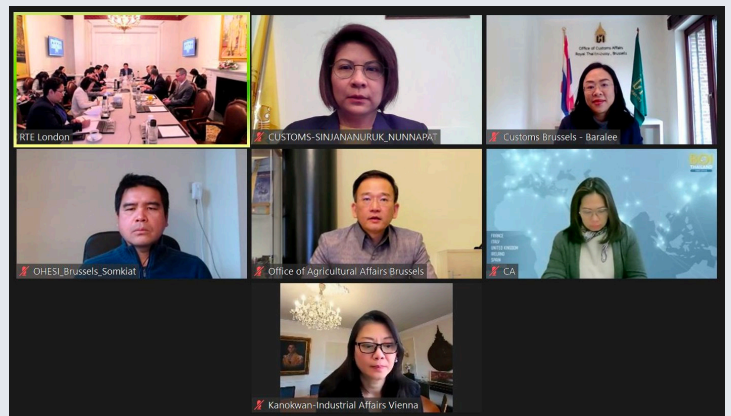
ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมทีมประเทศไทยประจำสหราชอาณาจักร ครั้งที่ 1/2566

วันที่ 3 มีนาคม 2566 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวนันท์นัทธ สิ้นจนาอนุรักษ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมทีมประเทศไทยประจำสหราชอาณาจักร ครั้งที่ 1/2566 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายธานี ทองภักดี เอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน เป็นประธาน

ในการนี้ เอกอัครราชทูต ได้แจ้งให้ที่ประชุมได้รับทราบถึงแผนการจัดงาน Thailand Showcase 2023 ระหว่างวันที่ 16 – 18 มิถุนายน 2566 และงาน Reimagining Thailand Through Irish's Lens: Innovation, Entertainment, and Sustainability เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทยและส่งเสริมผู้ประกอบการไทย ในสหราชอาณาจักรและไอร์แลนด์ นอกจากนี้ยังได้ระดมสมองกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการผลักดันแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) ประเด็นการต่างประเทศ

ทั้งนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอเกี่ยวกับหน้าที่ ภารกิจของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ แผนการปฏิบัติราชการ และแนวทางการสนับสนุนภารกิจของทีมประเทศไทยประจำสหราชอาณาจักร

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ครั้งที่ 2/2566

วันที่ 14 มีนาคม 2566 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวนันทน์นัทสินจนา นุรักษ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น ครั้งที่ 2/2566 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายจิตติพัฒน์ ทองประเสริฐ เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น เป็นประธาน

ในการนี้ เอกอัครราชทูต ได้แจ้งให้ที่ประชุมได้รับทราบถึงผลการประชุม World Economic Forum 2023 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสวิตเซอร์แลนด์ นครรัฐวาติกัน และลีกเตนส์ไตน์ รวมทั้งยุทธศาสตร์ของสวิตเซอร์แลนด์ต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ค.ศ. 2023-2026 และได้หารือเกี่ยวกับแผนการจัดงานเทศกาลไทย ครั้งที่ 24 ระหว่างวันที่ 8-9 กรกฎาคม 2566 โครงการสนับสนุนผู้ประกอบการ ด้านอาหารแห่งอนาคต (Future food) และแผนการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในระดับระหว่างประเทศ

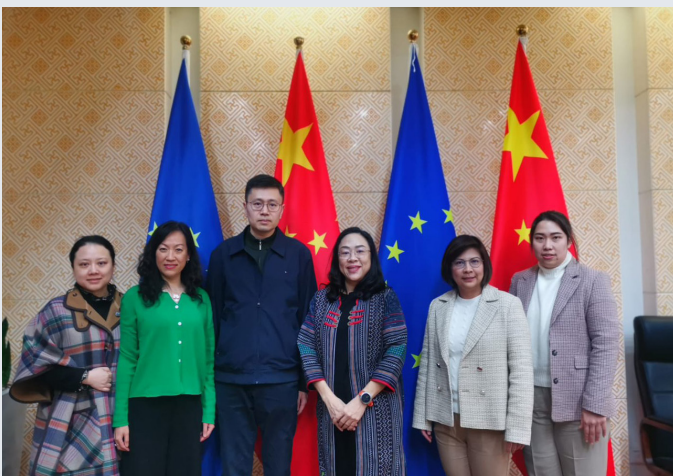
ทั้งนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอเกี่ยวกับหน้าที่ ภารกิจของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ แผนการปฏิบัติราชการ และแนวทางการสนับสนุนภารกิจของทีมประเทศไทย ณ กรุงเบิร์น

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) พบปะหารือทวิภาคี
กับผู้แทนศุลกากรจีนประจำสหภาพยุโรป

วันที่ 15 มีนาคม 2566 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวนันทน์ภัส ลินจนานุรักษ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขาธิการเอก (ฝ่ายศุลกากร) พบปะหารือทวิภาคีกับ Mr. GAO Xiang ตำแหน่ง อัครราชทูตที่ปรึกษา และผู้แทนศุลกากรจีนประจำสหภาพยุโรป ณ คณะผู้แทนจีนประจำสหภาพยุโรป กรุงบรัสเซลส์ โดยได้หารือถึงการส่งเสริมบทบาทของศุลกากรภูมิภาค เอเชีย/แปซิฟิกใน WCO และแผน WCO Modernization ทั้งนี้ ศุลกากรจีนยังแสดงความพร้อมในการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกสุนัข K-9 ในประเทศไทย

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงออสโล ครั้งที่ 1/2566

วันที่ 17 มีนาคม 2566 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงออสโล ครั้งที่ 1/2566 ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล โดยมีนางสาววิมลพัชระ รักษาเกียรติ เอกอัครราชทูต ณ กรุงออสโล เป็นประธาน

ที่ประชุมได้รับทราบสถานะความสัมพันธ์ไทย-นอร์เวย์ และไทย-ไอซ์แลนด์ และความสำเร็จของการประชุม Bilateral Consultation ไทย-นอร์เวย์ ครั้งที่ 12 และความคืบหน้าการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศ European Free Trade Association (EFTA) ประกอบด้วยนอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และลิกเตนสไตน์

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ และร่วมหารือแนวทางบูรณาการการทำงาน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันของสำนักงานต่าง ๆ โดยพร้อมให้การสนับสนุนภารกิจของทีมประเทศไทย ณ กรุงออสโลอย่างเต็มที่

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)
เข้าเยี่ยมชมการระดมเลขาธิการ WCO

วันที่ 20 มีนาคม 2566 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) เข้าเยี่ยมชมการระดม Mr. Ricardo Trevino Chapa รองเลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) เพื่อแนะนำตัวอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วยนางสาวนันท์นภัส สิ้นจนานุรักษ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขาธิการเอก (ฝ่ายศุลกากร) ณ สำนักงานใหญ่ WCO กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และรองเลขาธิการ WCO ได้ร่วมหารือเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความร่วมมือทางศุลกากรระหว่างกรมศุลกากรและ WCO และแผนพัฒนาโครงสร้างการทำงานของ WCO ให้มีความทันสมัย หรือ WCO Modernization Plan

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมระหว่างผู้เชี่ยวชาญไทยกับสหภาพยุโรป
เรื่อง Carbon pricing และ CBAM

วันที่ 28 มีนาคม 2566 (2023) นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวนันทน์ภัท สินจนาอนุรักษ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมระหว่างผู้เชี่ยวชาญไทยกับสหภาพยุโรป (EU) เรื่องการกำหนดราคาคาร์บอน (Carbon Pricing) และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งกลไกปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (CBAM) ซึ่งจัดในรูปแบบ Hybrid ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

ที่ประชุมมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญฝ่ายไทยจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (TGO) กรมสรรพสามิต สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้เชี่ยวชาญฝ่าย EU จาก DG CLIMA และ DG TAXUD เพื่อพัฒนามาตรการภาษีคาร์บอนและมาตรการจูงใจผู้ประกอบการให้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กฎหมาย CBAM มุ่งจัดการกับสินค้านำเข้าจากประเทศที่สามของ EU ที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงและเสี่ยงต่อการรั่วไหลของคาร์บอน 6 ประเภท ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า (รวมสินค้าปลายน้ำจำพวก สกรูและนอต) ซีเมนต์ อะลูมิเนียม ปูน ไฟฟ้า และไฮโดรเจน

โดยผู้แทนฝ่าย EU มีความยินดีที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทำงานร่วมกับฝ่ายไทยเพื่อช่วยให้ไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) ภายในปี 2593 (2050) และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี 2608 (2065)

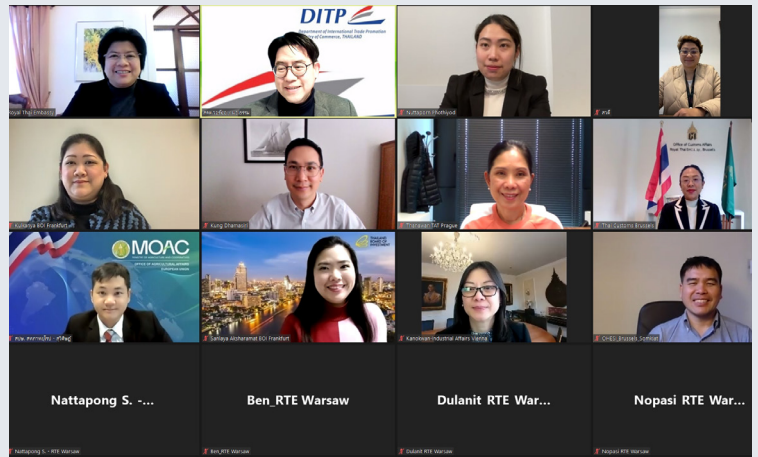
ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงวอร์ซอ ครั้งที่ 1/2566

วันที่ 22 มีนาคม 2566 นางสาวราลี รัตนนิณตะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ณ กรุงวอร์ซอ ครั้งที่ 1/2566 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนางอุรษา มงคลนาวิน เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ เป็นประธาน

ในที่ประชุม ประธานได้รายงานภาพรวมความสัมพันธ์ไทย-โปแลนด์ สถานการณ์สงครามรัสเซีย-ยูเครน และผลกระทบที่มีต่อไทย รวมทั้งพิจารณาประเด็นที่แต่ละสำนักงานต้องการผลักดันกับโปแลนด์

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอบทบาทหน้าที่ของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ แผนการปฏิบัติราชการปี 2566 และพร้อมให้การสนับสนุนภารกิจของทีมประเทศไทย ณ กรุงวอร์ซอ อย่างเต็มที่

CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

